

Yttrande över promemorian **Genomförande av student- och forskardirektivet (Ds 2018:37)**

Högskolan i Halmstad har beretts möjlighet att svara på rubricerad remiss. Högskolan i Halmstad avger härmed följande synpunkter som har sammanställts med stöd i ett utkast till yttrande från Lunds Universitet, där sådana delar där Högskolan i Halmstad instämmer har lämnats orörda, och som utvecklats där Högskolan i Halmstad har andra eller kompletterande synpunkter. Yttrandet har sammanställts efter hörande av avdelningen för Utbildningsstöd.

Sammanfattning

Högskolan i Halmstad välkomnar i stort de lagförslag som ges i promemorian då de underlättar för internationaliseringen av svensk högre utbildning och forskning samt stärker Sveriges position som en kunskapsnation. För Högskolan i Halmstad kommer lagförslagen att gynna såväl individuella forskare och studenter som ett fortsatt nationellt utbyte och samarbete. Högskolan i Halmstad anser dock att det finns utrymme för ett förtydligande och utvidgande av de föreslagna lagändringarna, i synnerhet genom att benämna och behandla doktorander som en särskild tillståndskategori.

Inledning

Ett ökat synliggörande av gruppen doktorander i de föreslagna lagändringarna ser dock Högskolan i Halmstad som ett behov. Enligt nuvarande praxis ska undantag från huvudregeln att en ansökan om uppehållstillstånd ska vara beviljad före inresa till Sverige tillämpas restriktivt och endast i undantagsfall. Detta har inneburit flera negativa konsekvenser för doktorander som tidigare vistats i Sverige med ett annat uppehållstillstånd, exempelvis som gästforskare. Högskolan i Halmstad efterfrågar en översyn av rådande praxis vid byte av uppehållstillstånd och tydligare direktiv vad gäller rätten till arbete för personer som befinner sig mellan gällande tillstånd i Sverige.

Nedan följer specifika synpunkter på promemorians förslag som Högskolan i Halmstad vill lyfta fram.

7.2 Resehandling

I dagsläget ska de sökande hämta ut så kallat UT-kort på ambassad. Detta kan ta upp till 3 veckor vilket i en del fall leder till att den antagne inte kan påbörja utbildningen i tid.

Utfärdandet av D-visum borde vara regel vilket möjliggör för den antagne att resa in i landet och därefter hämta ut kortet. Högskolan i Halmstad anser inte att det finns något extra värde i att detta ska göras på ambassad.

Kapitel 7.4 Sjukförsäkring

Högskolan i Halmstad efterfrågar ett förtydligande vad gäller ansvaret för sjukförsäkring för forskare som kommer att vistas i Sverige i mindre än ett år, då detta inte längre kommer att ingå som en del av mottagningsavtalet. Högskolan i Halmstad efterfrågar även ett förtydligande när det gäller ansvaret för heltäckande sjukförsäkring för studenter som kommer att vistas i Sverige i mer än ett år då dessa kommer att omfattas av landstingens skyldighet att tillhandahålla även annan än omedelbar hälso- och sjukvård samt tandvård. Då dessa studenter kan registrera sig på Skatteverket först när de anlät kommer de att behöva visa att de har en sjukförsäkring vid ansökan om uppehållstillstånd. Om kravet på heltäckande sjukförsäkring enbart ska gälla studenter som kommer att vistas i Sverige i kortare tid än ett år bör detta förtydligas. Informationen till sökande måste vara tydlig.

Kapitel 7.6 Försörjningskrav

Högskolan i Halmstad ser positivt på förslaget att utvidga bedömningen av tillräckliga medel för uppehälle under tillståndstiden. Detta kommer att medföra en utökad möjlighet för behöriga och kompetenta individer att beviljas uppehållstillstånd i Sverige för forskning eller studier inom högre utbildning, vilket i sin tur innebär att Sveriges attraktionskraft som destinationsland för utländska forskare och studenter stärks.

Kapitel 9.1 Villkor för uppehållstillstånd för studier inom högre utbildning

Uppfattningen att det åligger respektive lärosäte, och inte någon annan myndighet, att göra bedömningen huruvida en utlänning uppfyller kraven för tillräckliga språkkunskaper för att kunna studera vid lärosätet delas av Högskolan i Halmstad.

Kapitel 9.2 Tillståndstid

Högskolan i Halmstad ställer sig mycket positiv till möjligheten att bevilja fleråriga uppehållstillstånd för studenter. De långa handläggningstiderna i förlängningsärenden påverkar verksamheten negativt genom att motverka internationalisering och genom att verka avvisande.

Kapitel 9.3 Undantag från kravet på arbetstillstånd

Högskolan i Halmstad är i grunden positiv till studenters rätt att arbeta i Sverige under studietiden, och anser att det är viktigt att värna det kvalificerade arbetskraftsutbud som kommer från internationell studentmobilitet. Högskolan i Halmstad ser dock en risk med undantaget från kravet på arbetstillstånd då det, tillsammans med Migrationsverkets lågt ställda krav när det gäller bedömningen av godtagbara framsteg i studierna i samband med förlängningsansökningar, gör att studenter förleds att inte ta kravet på heltidsstudier på allvar. Alla undantag för att söka arbetstillstånd bör gälla efter avklarade studier, forskning, etc.

Kapitel 13.1 Uppehållstillstånd efter slutförd forskning eller efter slutförda studier

Uppfattningen att utländska studenter och forskare bidrar positivt till det svenska samhället i stort och utgör ett väl kvalificerat arbetskraftsutbud instämmer Högskolan i Halmstad i och anser därför att rubricerat förslag, att förlänga uppehållstillstånd efter slutförd forskning eller slutförda studier från sex till nio månader, är ett mycket bra initiativ (skulle också kunna vara 12 månader).

Kapitel 14.2.2 Fakultativa grunder för att återkalla eller neka förlängning av ett uppehållstillstånd

Det kan finnas anledning att se över rådande krav för godtagbara framsteg i pågående studier. Idag är kravet 15 högskolepoäng första året, 22,5 högskolepoäng andra året och därefter 30 högskolepoäng per år. Högskolan i Halmstad anser att rimliga krav bör ställas på studenter och att höja nuvarande krav kan ge ett tydligt signalvärde i frågan.

Kapitel 16.2 Forskares rörlighet för kortare vistelse i Sverige

Högskolan i Halmstad ser positivt på förslaget att tillåta forskare att verka i Sverige med ett uppehållstillstånd utfärdat av en annan EU-stat.

Kapitel 16.4 Rörlighet för studerande

Högskolan i Halmstad ser positivt på förslaget som läggs fram, att studenter med ett giltigt uppehållstillstånd för studier utfärdat av andra EU-stater, får studera i Sverige upp till ett år. Högskolan i Halmstad har inga invändningar mot det underrättelsekrav som föreslås gälla för studenter.

Vad gäller doktorander anser Högskolan i Halmstad att de bör omfattas av andra regler, då deras verksamhet berörs av en ökad rörlighet mellan lärosäten och forskningsinstanser. Högskolan i Halmstad ser gärna att doktorander tillåts samma längd som studenter på sin vistelse i Sverige, utan att omfattas av underrättelsekravet.

17.4 Skriftliga och motiverade beslut

För att underlätta för tredjelandsmedborgare ser Högskolan i Halmstad gärna att första sidan av beslut om uppehållstillstånd, som innehåller upplysningar till den tillståndssökande, meddelas på engelska såväl som på svenska.

Detta yttrande har beslutats av rektor Stephen Hwang efter föredragning av Anders Nelson, vice rektor.

I beredningen har även Brita Lundh, studieadministrativ chef, deltagit.

Stephen Hwang

Rektor